



Vad drömmer du om?

Jag drömmer om att avsluta mina gymnasiestudier och fortsätta arbeta med jordbruk. Men jag önskar att jag kunde organisera det mer, kanske ha en damm att odla fisk i och ett höns hus.

Paola Grefa, Ecuador

Ät kött smartare!

I Sverige köper vi 86 kilo kött per person och år. Det är en ökning med 50 procent de senaste 20 åren. Du kan vända trenden genom att byta ut köttet mot grönt några gånger i veckan. När du äter kött bör du tänka på:

- Välj ekologiskt kött och svenskt naturbeteskött av nöt och lamm.
- Välj färskt lamm på hösten, och fryst lamm andra delar av året.
- Ät mindre köttbitar eller gör en gryta.



Foto: Kerstin Edquist

KÖTTPRODUKTION HOTAR Amazonas

Regnskogen har skövats för att göra plats åt sojaplantage i Cuatro Cañadas.

Vårt behov av kött är ett av de största hoten mot både regnskogen och den lokala matproduktionen i Sydamerika. Kring den lilla byn Cuatro Cañadas i östra Bolivia har skogen förvandlats till sojaodlingar.

– Vi odlar foder åt djuren i Europa i stället för mat åt oss själva, säger Isidoro Barrientos.

Isidoro Barrientos står och tittar ut över de gröna sojafälten. De putsade skinnskorna står i djup lera och de vita linnebyxorna är fulla med bruna fläckar. Han är ordförande i småbrukarnas lokala organisation, Acipacc, och en av alla som odlar soja i östra Bolivia.

Sojaböner är en av de mest utbredda grödorna i Sydamerika och täcker stora delar av

jordbruksmarken i Bolivia, Brasilien, Argentina och Paraguay. Nästan all soja exporteras, framför allt till Europa och Kina där den används i djurfoder. Sojaböner innehåller nämligen mycket protein och det är ett effektivt foder för att få kor, grisar och kycklingar att växa och bli till stora kött djur.



Den lokala matproduktionen har nästan helt slagits ut av sojan

Isidoro Barrientos

– Den lokala matproduktionen har nästan helt slagits ut av sojan, säger Isidoro Barrientos.

Själv skulle han gärna odla mer vete, majs och grönsaker, sådant som ger mat till familjen och byinvånarna. Men det är svårt att få det att gå runt med de grödorna.

Han berättar om hur Cuatro Cañadas har förändrats jättesnabbt under de senaste åren. De brasilianska storföretagen Sao och Fino har installerat sig. Skogen, en del av Amazonas, har

försvunnit, sojafälten har brett ut sig, orkanvindar har dragit in och både översvämningar och torka har blivit vanligt. Och expansionen av sojaodlingar påverkar även andra grödor.

– Vi har fått jätteförluster när vi odlar vete och majs. Sedan skogen försvann finns inget skydd för vindarna och ofta blåser hela skörden sönder.

För tio år sedan koncentrerades sojaodlingarna i Bolivia framför allt kring staden Pailón några mil söder om Cuatro Cañadas. Numera finns knappt några odlingar kvar där. Marken har blivit utarmad av intensivt jordbruk med soja år efter år. Ett förändrat klimat – efter att skogen försvann – har lett till torka och översvämningar. Inte ens sojan klarar sig särskilt bra där. Därför har sojadistriktet flyttats längre norrut mot skogarna. Och nya skogar skövlas för att bereda plats åt sojan.

– Förmodligen kommer det väl hända samma sak här som i Pailón. Om några år duger inte Cuatro Cañadas och sojaföretagen drar vidare norrut, säger Isidoro Barrientos.

Text: Kerstin Edquist